

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/93/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614010811
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Mitterpáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7614010811.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Mitterpákovej, sudcov JUDr. Karola Kučeru a JUDr. Martina Michalanského v trestnej veci proti obžalovanej T. T. pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo inému nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zák., o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/55/2014 zo dňa 6. 7. 2015 na neverejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 23. novembra 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves napadnutým uznesením podľa § 280 ods. 2 Tr. poriadku súd postúpil vec obžalovanej T. T. stíhanej pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k inému nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zák. pre skutok, že

najmenej od dňa 3. mája 2013 v Spišskej Novej Vsi, aj napriek tomu, že uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 10Er 160/2007-353 zo dňa 21.01.2013, právoplatným dňa 21.02.2013, bol schválený príklep vydražiteľovi spoločnosti Váš dom, Váš byt, s. r. o., dňa 05.03.2013 Správa katastra Spišská Nová Ves na základe záznamovej listiny č. Z-000646/2013 zapísala uvedenú spoločnosť ako vlastníka predmetného bytu na list vlastníctva a na základe písomnej výzvy vlastníka zo dňa 11.4.2013 na umožnenie ujatia sa vlastníckych práv v termíne do 15.04.2013, ktorú osobne prevzala dňa 3.5.2013 k bytu č. 7, na 4. poschodí, vchodu č. 32, obytného domu č. 2559, postavený na parcele č. 77 a parcele č. 78, zapísaný na liste vlastníctva č. 6592, k. ú. Spišská Nová Ves, byt vlastníkovi neodovzdala a bez právneho dôvodu ho užívala až do 3. februára 2014, kedy byt opustila, čím takto obchodnej spoločnosti Váš dom, Váš byt, s. r. o., IČO: 46 759 123, spôsobila škodu vo výške 897,48 €,

Okresnému úradu Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej a vnútornej správy na prejednanie priestupku, pretože tento orgán by ho mohol posúdiť ako priestupok na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi podľa § 26 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry. Poukázal nato, že každý protiprávny čin, ktorý vykazuje znaky uvedené v trestnom zákone a ktorý je označený za trestný, je trestným činom. Vo všeobecnej rovine je možné považovať takýto čin vždy za spoločensky škodlivý. Opačný záver by bolo možné urobiť len vo výnimočných prípadoch, v ktorých z určitých závažných dôvodov nie je vhodné uplatňovať trestnú represiu. Princíp subsidiarity trestnej represie však nemožno vykladať tak široko, aby trestnoprávny postih za čin podľa § 218 Tr. zák. bol podmienený výlučne právoplatným rozhodnutím súdu v civilnom konaní o vypratání nehnuteľnosti tak, ako sa domnieva súd. Poznamenal, že obžalovaná od 3. 5. 2013 do 3. 2. 2014 ignorovala uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 10Er/160/2007 zo dňa 21. 1. 2013, právoplatné dňa 21. 2. 2013, ktorým bol schválený príklep vydražiteľovi - poškodenej spoločnosti. Do 3. 5. 2013 poškodený navyše učinil sled krokov v podobe výzvy na vypratanie nehnuteľnosti z 11. 4. 2013, či telefonický rozhovor s obžalovanou, avšak ani tie neboli postačujúce na ujatie sa jeho užívacieho práva. Prezentoval názor, že minimálne vedomosť

obžalovanej o zápise bytu do katastra v prospech poškodeného, či právoplatné uznesenie, ktorých spornosť nebola obžalovanou preukázaná, alebo prípadne úkon zrušenia trvalého bydliska obžalovanej, boli postačujúce na to, aby si obžalovaná bola vedomá toho, že nie je vlastníčkou bytu a nesvedčí jej ani právo k jeho užívaniu. Pokiaľ byt napriek tomu užívala, vždy tak činila bez súhlasu poškodeného a teda konala neoprávnene. Uviedol, že nie je zrejme ani to, prečo obžalovaná neuhradza platby spojené s užívaním bytu, keď sa považovala za vlastníka bytu a vedela aj číslo účtu, na ktorý má úhrady poukazovať. Všetky tieto okolnosti podľa jeho názoru nemôžu svedčiť o závažnosti konania len v rovine nepatrnosti, resp. v takom, ktoré by nanajvýš zodpovedali konaniu naplňujúcemu znaky priestupku.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Na podklade takto podanej sťažnosti krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejme, že okresný súd podľa § 280 ods. 2 Tr. por. postúpil trestnú vec obžalovanej Okresnému úradu Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej a vnútornej správy na prejednanie priestupku, pretože tento orgán by ju mohol posúdiť ako priestupok na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi podľa § 26 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v platnom znení. Pri ustálení tohto záveru okresný súd vychádzal z výpovede obžalovanej, z výpovede svedka Petra R. a N. N. W., z oznámenia Správy katastra Spišská Nová Ves, z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 10Er/160/2007 zo dňa 21. 1. 2013, zo zápisnice o udelení príklepu pri dražbe nehnuteľnosti sp. zn. EX 509/2007, z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov, z výpisu z katastra nehnuteľností, z výzvy na vypratanie a uvoľnenie bytu, z oznámenia Slovenskej pošty, a.s. Banská Bystrica, z oznámenia o zrušení trvalého pobytu, z mesačného zálohového predpisu platieb a úhrad za plnenia súvisiace s výkonom správy, zo zmluvy o dielo, z kúpnej zmluvy zo dňa 1. 2. 2014, z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 507/2013 zo dňa 9. 10. 2013, z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, odbor Kriminálnej polície ČVS : ORP-372/OKV-SN-2013 zo dňa 23. 5. 2013, z rozhodnutí v právnej veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves v konaní sp. zn. 8C/157/2013, z výpisov z evidencie priestupkov a z registra trestov, na podklade ktorých dospel k záveru, že skutok sa stal, že ho spáchala obžalovaná, ale že nie je trestným činom, pretože konanie obžalovanej nedosiahlo taký stupeň závažnosti prečinu, aby došlo k naplneniu skutkovej podstaty prečinu podľa § 218 ods. 1 Tr. zák., a to z materiálnej stránky. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na okolnosti prípadu, kedy si všimol, že obžalovaná vypratala byt dobrovoľne ešte predtým, ako bolo právoplatne skončené civilné konanie o vypratání bytu. Zároveň v tomto civilnom konaní, ktoré prebiehalo popri trestnom boli priebežne upravované vzťahy obžalovanej a poškodenej vstup spoločnosti do bytu za účelom odstránenia závad a začatia stavebných prác, ktoré bolo Krajským súdom v Košiciach následne zmenené tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia bol zamietnutý. Na základe zistenia, že obžalovaná opustila byt dňa 3. 2. 2014, okresný súd oproti podanej obžalobe upravil dobu, dokedy trvalo protiprávne konanie obžalovanej.

Krajský súd sa po dôkladnom preštudovaní spisového materiálu s týmto záverom okresného súdu stotožnil.

V konaní, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu postupoval okresný súd v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, tieto dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správny skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

V tomto ustanovení je upravená výnimka z formálneho chápania kategórie trestných činov. Stupeň závažnosti prečinu podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia určuje spôsob vykonania činu a jeho následky, následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a miera zavinenia a pohnútky páchatel'a.

Prokurátor vo svojej sťažnosti uvádzal, že aplikácia tohto ustanovenia je možná len vo výnimočných prípadoch, nešpecifikoval však, kedy by konanie obžalovanej považoval za tak výnimočné, aby podľa neho umožňovalo aplikovať § 10 ods. 2 Tr. zák. V tejto súvislosti poukazoval na to, že obžalovaná musela minimálne 9 mesiacov vedieť o tom, že byt nepatrí jej a napriek tomu ho užívala.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je však zrejmé, že aj okresný súd dospel k záveru, že obžalovaná vedela o tom, že byt nepatrí jej a teda, že svojím zotrvaním v ňom môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom. Nekonala však vo forme priameho úmyslu, pretože nebolo preukázané, že by tento stav aj vopred plánovala a chcela dosiahnuť, nakoľko využila aj mimoriadny opravný prostriedok, aby stav ešte zvrátila. Z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky prečinu konala obžalovaná vo forme nepriameho úmyslu upraveného v § 15 písm. b/ Tr. zák. Zo súdnej praxe vyplýva, že pri posudzovaní možnosti aplikácie § 10 ods. 2 Tr. zák. je pri úmyselných prečinoch tiež významné, či páchatel spáchal čin v priamom alebo nepriamom úmysle. Tým, že obžalovaná spáchala prečin vo forme nepriameho úmyslu, jej konanie bolo menej závažné akoby ho spáchala vo forme priameho úmyslu.

Pokiaľ ide o okolnosti činu, z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaná odmietala opustiť byt, ktorý bol v minulosti jej vlastníctvom v prospech jeho nového majiteľa, pretože - podľa vlastnej obhajoby, k jeho prevodu došlo nezákonným spôsobom. Tvrdila, že aj samotná dražba bytu prebehla nezákonne a popierala právoplatnosť súvisiaceho súdneho rozhodnutia z dôvodu, že nebolo doručené všetkým účastníkom konania. Obžalovaná využila aj inštitút dovolania. Na list poškodeného ohľadne vypratania nehnuteľnosti z mája 2013 nereagovala, pretože prebiehalo konanie ohľadne prečinu porušovania domovej slobody, ktorého sa mal dopustiť poškodený v apríli 2013 a konanie ohľadne vydania opravného uznesenia. Byt neužívala preto, že bol zničený poškodenými. Z bytu sa vysťahovala 3. 2. 2014 potom, čo byt dňa 31. 1. 2014 sprístupnila poškodeným za účelom vykonania opravy.

V priebehu konania bolo preukázané, že k prevodu bytu došlo zákonným spôsobom. Obžalovaná v podstate neumožňovala poškodenému užívať byt od mája 2013 do začiatku februára 2014, počas ktorého poškodený za byt aj platil poplatky spojené s jeho užívaním.

Krajský súd k sťažnosti prokurátora poukazuje na to, že k zmene majiteľa bytu nedošlo štandardným postupom pri riadnom predaji bytu. Ohľadom prevodu vlastníckeho práva sa viedlo riadne aj mimoriadne súdne konanie, pričom obžalovaná „prišla“ o byt po dražbe. Všetky tieto okolnosti vôbec nie sú štandardné a nie sú výnimočnou záležitosťou, na ktorú je potrebné osobitne prihliadať obzvlášť pri prečine definovanom podľa § 218 Tr. zák.

Rovnako aj krajský súd poukazuje na to, že obžalovaná opustila byt dobrovoľne ešte predtým, ako bolo v súdnom konaní rozhodnuté o jeho vyprataní. Okresný súd - a v konečnom dôsledku ani krajský súd nepodmieňovali trestnoprávny postih obžalovanej výlučne potrebou existencie právoplatného rozhodnutia súdu v civilnom konaní o vyprataní nehnuteľnosti tak, ako tvrdil prokurátor v podanej sťažnosti. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že táto úvaha bola len jednou z mnohých, o ktoré okresný súd oprel svoj záver o vhodnosti postupu podľa § 280 ods. 2 Tr. por.

Trestné právo je prostriedkom ultima ratio (ide o poslednú a najkrajnejšiu možnosť), čo sa podľa právnej teórie, ako aj súdnej praxe chápe aj ako zásada pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity), podľa ktorej má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti nie sú dostatočné. Prostriedkom ultima ratio musia byť v oblasti aplikácie a interpretácie trestného práva akceptované právne princípy, ktoré primárne súvisia s posudzovaním trestnosti činu.

Krajský súd dospel k záveru, že nielen okolnosti prípadu, ale aj miera zavinenia a pohnútky sú v danej veci tak výnimočné, že opodstatňujú postup podľa § 280 ods. 2 Tr. por. a teda neuplatňovanie trestnej represie. Pre obžalovanú je dostatočným ponaučením a trestom to, že prišla o svoju nehnuteľnosť a tiež to, že bolo proti nej v tejto súvislosti vedené trestné konanie a v budúcnosti aj priestupkové konanie.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.